

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Janou Komínkovou v právní věci **žalobce: I.R.**, Ev. č. ..., nar. ..., st. přísl. Ukrajina, bytem ..., *zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Praha, Sevastopolská 378/16*, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, IČ 00007064, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2017, č.j. OAM-84/LE-LE05-LE24-2017,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á n á r o k na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou ze dne 4.9.2017 domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto tak, že žalobci se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „zákon o azylu“*), neuděluje.

Žalobce byl dle podané **žaloby** přesvědčen o nesprávnosti posouzení splnění podmínek hrozby vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, když se žalovaný touto otázkou zabýval na str. 8 napadeného rozhodnutí a eventuální existenci vážné újmy posoudil zcela nesprávně. Žalovaný uvedl, že žalobce mohl vyřešit svoji pobytovou situaci vnitřním přesídlením v rámci Ukrajiny, přičemž údajně sám prokázal (tím, že se uchýlil ke své sestře), že v jeho případě bylo vnitřní přesídlení realizovatelné, což v zásadě znemožňuje udělení jakékoliv formy azylu. Předmětná úvaha žalovaného však v žádném případě nemohla obstát, neboť žalovaný nesprávně vyhodnotil podmínky aplikace vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny.

Kritérii možnosti aplikace tzv. vnitřní ochrany se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení čj. 4Azs 35/2012-68 ze dne 29.8.2013, z něhož byla v žalobě citována podstatná pasáž. V případě žalobce žalovaný zcela neadekvátně vycházel z toho, že žalobce údajně svým přesídlením do Lvovské oblasti prokázal, že v jeho případě je právě vnitřní přesídlení možností, kterou bylo třeba zvolit v reakci na ohrožení všeobecným konfliktem v žalobcově původním bydlišti v Luhansku. Ve skutečnosti se jednalo o zcela zavádějící dezinterpretaci skutkových zjištění opatřených v průběhu správního řízení.

Žalobce přesídlil z Luhansku, kde přišel o dům, v němž dosud bydlel, na západní Ukrajinu, kde byl nucen doslova přežívat v provizorních podmínkách domu své sestry, v něm ve dvou místnostech musel žít se sestrou, jejím manželem i rodinou své neteře. Po několika měsících již nebylo možné pokračovat v tomto živoření a žalobce byl nucen vycestovat mimo Ukrajinu, jelikož vnitřní přesídlení nebylo řešením, které by představovalo dlouhodobější řešení, jež by bylo použitelné v osobních a ekonomických podmínkách žalobce. Žalobcova ekonomická situace (především to, že žalobce byl nucen zanechat veškerý svůj majetek v původním bydlišti v Luhansku, a nemožnost získání výdělků na Ukrajině) a osobní podmínky (absence vazeb mimo místo původního bydliště, které by umožňovaly přežití v klidnější části Ukrajiny) nutně vedou k závěru, že využití jakékoliv vnitřní ochrany žalobcem je možností ryze iluzorní, kterou po něm nebylo možné požadovat.

Samotný odkaz na zákon o zajištění práv a svobod vnitřně přesídlených osob pak v žádném případě nemohl představovat přezkoumatelné vypořádání se s možností vnitřního přesídlení žalobce. K tomu žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4Azs 197/2016-94 ze dne 25.1.2017, v němž tento odmítl jakýkoliv paušalizující odkaz na tento zákon a jako nezbytnou podmínku přezkoumatelného rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany zakládajícího se na možnosti využití vnitřního přesídlení žadatele uvedl potřebu konkrétního individualizovaného vyhodnocení situace jednotlivého žadatele.

Napadené rozhodnutí trpělo deficity a jednotlivými prvky možnosti eventuálního vnitřního přesídlení žalobce se zabývalo zcela nedostatečně, což jej činilo nepřezkoumatelným. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a žalobci přiznal specifikovanou náhradu nákladů řízení.

Žalovaný ve svém **vyjádření k žalobě** uvedl, že žalobce opustil Ukrajinu v únoru 2015 na polské vízum z obavy před válkou a z povolání do armády. Protože na Ukrajině nebyla práce, odjel pracovat do Polska. Při běžné kontrole policejní hlídkou na Kladně dne 19.5.2017 byl zadržen, protože se lustrací jeho osoby prokázalo, že je veden v evidenci nežádoucích osob, a to na základě správního vyhoštění z území Evropské unie na dobu jednoho roku. Jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany bylo tedy možno důvodně považovat za snahu o legalizaci pobytu v situaci, kdy byl ohrožen správním vyhoštěním. S ohledem na azylovou historii žalobce a v souladu s judikaturní praxí stanovenou Nejvyšším správním soudem považoval žalovaný žalobní návrh za nedůvodný a nemající oporu ve správním spise.

Hodnocení politické a bezpečnostní situace na Ukrajině žalovaný doložil aktuálními zprávami z nezávislých zdrojů, které jsou i soudy hodnoceny a respektovány jako informace

objektivní, vyvážené a aktuální. Ve srovnání s rokem 2014 se v letech 2015 a 2016 politická a bezpečnostní situace v zemi stabilizovala, ačkoliv centrální vláda nadále neměla pod kontrolou poloostrov Krym a část Luhanské a Doněcké oblasti, na jejichž území byly vytvořeny samozvané republiky kontrolované povstalci. S nimi spojený ozbrojený konflikt se stal jedním z hlavních zdrojů porušování lidských práv a základních svobod na Ukrajině. Podle zprávy Vysokého komise OSN pro lidská práva ukrajinská vláda i přes znatelný pozitivní vývoj pod vlivem konfliktu na východě Ukrajiny provedla i několik kontroverzních kroků. Přehlédnout nelze ani skutečnost, že část reforem byla vázána na nastolení a udržení míru na východě Ukrajiny na základě tzv. minských dohod z února 2015. Podle vládních i nevládních výročních zpráv nedocházelo v letech 2015 a 2016 k bezpečnostním incidentům, až na drobné výjimky, v žádné z dalších ukrajinských oblastí a ozbrojené incidenty se soustřeďovaly pouze k tzv. linii dotyku. Přitom žalobce na Ukrajině bydlel v Luhanské [sic!] oblasti, kde nebyly zaznamenány střety či ozbrojené konflikty.

Podle vyjádření žalovaného dále případným navrácením žalobce na Ukrajinu nedojde k porušení zásady non-refoulement, protože válečný konflikt se týká jen východní části země na linii dotyku v části Doněcké a Luhanské oblasti. V souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu nelze současný konflikt na Ukrajině klasifikovat jako totální, tedy takový, kdy by každý civilista byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Žalobce se navíc odmítl seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí, ke zdrojům informací se nevyjádřil a připomínky nevznesl. Jeho žalobní námitku založenou na tvrzení, že správní orgán nevyhodnotil stav v zemi původu a neopatrili si k tomu potřebné podklady, proto žalovaný považoval za lichou a nemající oporu ve správním spise.

Žalovaný byl rovněž přesvědčen a správním spisem doložil, že se řádně a úplně zabýval hodnocením možnosti udělení doplňkové ochrany a že závěry jím učiněné byly zcela konformní se závazky plynoucími z mezinárodních smluv i s ustálenou judikатурní praxí. Podle taxativního výčtu v § 14a odst. 2 zákona o azylu je možno udělit doplňkovou ochranu jen ve vymezených případech vážné újmy. Správní orgán nemá žádnou možnost správní úvahy ve směru rozšiřování vymezených důvodů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20.8.2015, čj. 7Azs 163/2015). Podmínky shora uvedené žalobce nesplňoval, proto žalovaný námitku ve věci neudělení doplňkové ochrany považoval za lichou.

Také námitku nepřezkoumatelnosti považoval žalovaný za mylnou, přičemž svůj právní názor opřel o judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 4.12.2003, čj. 2Azs 47/2003-130. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí správního orgánu je zřejmé, jakými úvahami se správní orgán řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou argumentaci žalobce v pozici žadatele o mezinárodní ochranu a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy. Žalovaný byl toho názoru, že napadené rozhodnutí nelze pokládat za nepřezkoumatelné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „s.ř.s.“*). Právo žalobce na doplnění či vyjádření se ke skutkovému ději bylo zachováno. V podrobnostech žalovaný odkázal na správní spis a napadené rozhodnutí.

Žalovaný byl toho názoru, že v souladu s ustálenou judikaturou dodržel procesní postupy a pravidla formální právní logiky, že úplně a řádně zjistil skutečný stav věci a na

základě takto zjištěného stavu kvalifikovaně rozhodl. S ohledem na shora uvedené žalovaný považoval žalobní návrh za nedůvodný, proto navrhl, aby soud žalobu zamítl. (V podrobnostech soud odkazuje na plné znění vyjádření žalovaného, které je založeno na č.l. 18-20 soudního spisu, avšak argumentačně se míjí s obsahem žaloby.)

Z obsahu **správního spisu** vyplývá, že žalobce podal dne 23.5.2017 v Zařízení pro zajištění cizinců Balková žádost o udělení mezinárodní ochrany. Odůvodnil ji mj. tím, že se narodil na západě Ukrajiny, avšak oženil se s dívkou z Luhansku, kde zůstal žít i po rozvodu až do začátku válečných operací. Báł se odvodu do války, a tak utekl na západ Ukrajiny k sestře, kde žil půl roku, avšak nebyla tam práce a v domě byla spousta lidí, proto si odjel hledat něco lepšího do Evropské unie. Dodal, že jeho dům v Luhansku je zničený a že se bojí odvodu do války, účasti v boji a také hrozícího vězení, pokud do války nepůjde. Při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce dne 26.5.2017 krom jiného sdělil, že se narodil ve Lvovské oblasti, jeho posledním bydlištěm ve vlasti byla obec Pidhirtsi ve Lvovské oblasti, a důvodem jeho žádosti bylo, že na Ukrajině je válka, nechce jít bojovat a bojí se, že by ho vzali do války; bydlel v Luhansku, jeho dům byl zničen, všechno je rozbité, takže se nemůže vrátit, neboť nemá kam. V průběhu pohovoru dne 26.5.2017 žalobce upřesnil, že v sestřině domě bydlel spolu s ní a jejím manželem v jedné místnosti, ve druhé místnosti bydlela jeho neteř s rodinou. K tomu, že před odjezdem z vlasti bydlel na západě Ukrajiny, žalobce uvedl, že bydlel u sestry, ale tam by to už dál nešlo; jinak by si musel najít byt, ale na to jsou třeba peníze a na Ukrajině není práce. Během seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí dne 26.5.2017 se žalobce s obsahem těchto podkladů nechtěl seznámit, nechtěl se k nim jakkoli vyjádřit, nenavrhl doplnění podkladů ani neuvedl jakékoli nové skutečnosti.

Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) a vycházel ze skutkového a právního stavu k okamžiku rozhodování soudu (čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU).

Soud ve věci rozhodoval bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce se přes výzvu soudu k tomuto postupu nevyjádřil a žalovaný s ním souhlasil (srov. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

Soud neshledal žalobu důvodnou.

Ustanovení § 14a zákona o azylu, jehož druhého odstavce písm. c) se dovolával žalobce, stanoví: *(1) Doplnková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*

(2) Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,*
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,*

- c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo*
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*

Veškeré žalobní námitky se dotýkaly možnosti vnitřního přesídlení žalobce vzhledem k jeho individuální situaci. K tomu soud vycházel z toho, že žalobce je dospělý a zdravý muž v produktivním věku. Žalovaný shodně vyhodnotil, že žalobce není osobou s jakýmkoli speciálními potřebami a omezeními.

V žalobě byla možnost vnitřního přesídlení, resp. možnost vyhledání ochrany na území domovského státu, označena za „iluzorní“ z důvodu žalobcovy ekonomické a osobní, resp. sociální situace. Soud nehodlá nijak zlehčovat postavení vnitřně přesídlených osob na území Ukrajiny, které se dříve zdržovaly ve východní části země, avšak nyní budou stát před výzvami souvisejícími se začleněním do nového prostředí. Ve shodě s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu je nicméně nucen konstatovat, že vnitřní přesídlení je legitimně považováno za prvotní způsob ochrany, kterou by měl ukrajinský státní příslušník zvážit a vyhledat, neboť na Ukrajině neprobíhá tzv. totální ozbrojený konflikt (k tomu srov. výčet judikatury, uvedený např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26.5.2016, čj. 2Azs 113/2016-26). Z vlastních sdělení žalobce v rámci správního řízení ve věci mezinárodní ochrany je zřejmé, že žalobce tento způsob řešení své situace také efektivně využil, byť po přechodnou dobu, když odjel z konfliktem zasaženého Luhansku za sestrou do Pidhirtsi na západní Ukrajině. Neuváděl žádné skutečnosti, které by jeho přesídlení z místa na místo bránily. Soud neshledal, že by skutková zjištění, opatřená správním orgánem v rámci kontaktu se žalobcem, byla jakkoli dezinterpretována.

Dle ustálené judikatury také platí, že ekonomické a sociální obtíže žalobce ve vlasti jsou irelevantní z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce v žalobě sám uvedl, že mimo Ukrajinu odjel, aby už v sestřině domě nemusel živořit. Ze Lvovské oblasti, která je všeobecně považována za bezpečnou, žalobce dle vlastních tvrzení odjel mj. proto, že tam nebyla práce a v „přelidněném“ domě se nedalo žít (viz shrnutí podstatného obsahu správního spisu na str. 4 tohoto rozsudku). To, že obavy z nemožnosti výdělků v zemi původu nejsou azylově relevantní ve smyslu § 12 zákona o azylu, ani nepředstavují – tehdejší terminologií – důvod zakládající překážku vycestování, shledal Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 30.11.2005, čj. 2Azs 222/2005-61. Ani absence vazeb na určitou část země původu nemůže být sama o sobě důvodem, který by měl být správním orgánem v rámci zkoumání splnění podmínek udělení mezinárodní ochrany hodnocen. Nadto není pravdou, že žalobce žádné vazby v klidnější části země nemá, když jasně uvedl, že žil u sestry na západě Ukrajiny, od níž odešel mj. z důvodu své nespokojenosti se stísněnými podmínkami panujícími v jejím domě. Soud proto žalobci nepřisvědčil, že po něm správní orgán nemohl požadovat, aby využil možnosti vnitřního přesídlení. Žalobce má možnost znovu se, alespoň dočasně, vrátit ke své sestře, dokud si nenajde přijatelnější zázemí, nebo se rovnou pokusit usadit se jinde.

K odkazu žalobce na rozsudek pod čj. 4Azs 197/2016-94 soud uvádí, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nehodnotil aplikovatelnost zákona o zajištění práv a svobod vnitřně přesídlených osob paušálně, nýbrž v kontextu individualizovaných okolností žalobcova případu, mezi něž zařadil jeho dřívější svobodný přesun z Luhansku k sestře do Lvovské

oblasti a absenci jakýchkoli speciálních potřeb či omezení, přičemž zohlednil, že v oblasti pracovních příležitostí bude čelit stejným problémům jako ostatní obyvatelé Ukrajiny.

Soud shrnuje, že vzhledem k informacím, které žalovanému poskytl sám žalobce, a dále s přihlédnutím k situaci v zemi původu shledal úvahy žalovaného stran možnosti vnitřního přesídlení žalobce dostatečnými. Během řízení nevyšly najevo okolnosti, jež by zavadaly příčinu k pochybnostem o právní a faktické možnosti žalobcova usazení se v jeho domovské zemi, resp. v té její části, jež není nijak zasažena probíhajícím ozbrojeným konfliktem. Závěr žalovaného spočívající v neshledání podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu byl v souladu se zákonem a úvaha žalovaného byla stručná, nicméně odpovídala zásadám logiky a bylo možno bez problémů sledovat cestu, kterou se ubíraly úvahy žalovaného. Rozhodnutí nebylo nepřezkoumatelné a bylo v souladu se zákonem.

Na základě všeho výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovaný však právo na náhradu nákladů řízení neuplatňoval, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í :   **Proti tomuto rozhodnutí lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Plzni ve dvou písemných vyhotoveních (§ 102 a násl. s.ř.s.).**

V Plzni dne 30. října 2017

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: M. K.